

Referat: Civilizatia sumeriana

În sudul Mesopotamiei, "Ținutul dintre cele două fluvii", Tigru și Eufrat, locuit de o populație a cărei origine e necunoscută, ce vorbea o limbă aglutinantă (în special pe baza prefixării), numită generic sumerieni, se formaseră, în mileniul al patrulea înainte de erea noastră, mici state-cetăți independente: Nippur, Uruk, Ur, Lagash, Eriču, Larsa, Kish, Umma, Sumer și, ceva mai târziu, Babilonul. Această parte a Mesopotamiei este cunoscută sub numele de Sumer.

Între statele-cetăți sumeriene a existat în continuu o luptă aprigă pentru suprematia politică. Sumerul a cunoscut de timpuriu sclavia, inclusiv sclavia pentru datorii. Prima epocă istorică sumeriană, Uruk, între 3000-2800 î.e.n., este caracterizată de un avânt al științelor și artelor; aici apare primul templu ziggurat (în trepte), a cărui temelie de piatră, în lungime de 500 de metri, da o imagine convingătoare despre avansul sumerienilor față de o altă civilizație contemporană acestora: cea egipteană.

Sumerienii au inventat caramida, folosită multă vreme nearsă. Tot din epoca Uruk datează calendarul sumerian, care cuprindea 12 luni a câte 29 de zile, cu o corecție de o lună la fiecare al treilea an. Sumerienii foloseau atunci sistemul de numeratie în baza 6 (folosit și astăzi în împărțirea zilei în ore, a orei în minute, a minutelor în secunde, precum și a cercului în 360 de grade), combinat cu cel zecimal, iar limba sumeriană, consemnată în scrierea cuneiformă, este prima limbă scrisă din lume.

În panteonul sumerian, antropomorf și politeist, zeul principal se deosebea de la oras la oras: Anu la Uruk, Enki la Eridu, Marduk la Babilon, Enlil la Nippur (acesta avea o oarecare superioritate față de ceilalți zei, orasul devenind, un timp îndelungat, centrul sfânt al Sumarului), Shamash la Lagash. Mai târziu unii dintre aceștia au devenit zei cu valabilitate generală: Anu - al cerului, Enlil - al pământului, Enki - al apei. Mai existau și zeități secundare, care, însă, treptat, devin principalii zei ai orasului respectiv, cum s-a întâmplat, spre exemplu, la Lagash cu zeul Ningirsu, soția sa Baw și fiul lor.

Sumerienii aveau o concepție închegată despre facerea lumii, cunosteau legenda potopului, care au influențat și chiar inspirat concepția vechilor evrei despre geneză. Primul rege cunoscut în Sumer a fost Mesilim, din Kish; el a dat numele epocii Mesilim, care s-a întins între 2600-2500 î.e.n. Epocă următoare, Ur-Lagash (2500-2360 î.e.n.), numită astfel datorită întemeierii în aceste state a primelor dinastii sumeriene cunoscute, de către Mesannepadda în Ur și Urnanshe în Lagash, este caracterizată de prima uniune sub un singur carmuitor a mai multor state-cetăți sumeriene; a realizat-o, în 2450 î.e.n., Eannatum din Lagash, care a cucerit Umma, Uruk, Ur, Kish.